

Előfizetési feltételek:

Egy évre 10.— Pengő
 Hat óra 5.— Pengő
 Három óra . . . 2.50 Pengő

TELEFON 98

BARS

Ára: 20 fillér

Hirdetések: díjszabás szerint. Gyakori hirdetők és velünk összeköttetésben álló hirdető hirdák árengedményben részesülnek

Alapította: HOLLÓ SÁNDOR

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendő Kéziratok vissza nem adatnak
 Felelős szerkesztő: Dr. KERSÉK JÁNOS

Megjelenik minden vasárnap reggel
 Főszerkesztő: KOPERNICZKY KORNÉL
 Főmunkatárs: Dr. KERSÉK LÁSZLÓ

A hirdetőket, előfizetéseket és a reklám-ciklokat a kiadóhivatalba kérjük küldeni
 Felelős lapkiadó: HORATSIK PÁL

Keletmagyarország

Budapesti levél

és Északerdély munkás mindennapjainkba kapcsolódva, voltaképpen csak most tért haza igazán. Most, amikor életbelépett a felszabadult területen a polgári közigazgatás, amikor a felsőházba is bevonultak Erdély képviselői, most, amikor az államélet minden vonatkozásában megtörtént s felbonthatatlanul befejeződött az unifikáció.

A nagy őrségváltás, amelynél a fegyveres erő, nagyszerű honvédségünk kezéből a polgári élet elhivottjai vették át a vezetést, első gesztusában a katonák felé fordul. Hálával, elismeréssel, szeretettel. A magyar katona felé, aki a harmadik bécsi döntés után boldog büszkeséget árasztva, elfoglalta régi helyét az ősi magyur élettér egy részén. Kemény fegyelmével, pompás felszerelésével szociális telítettségű uri magatartásával s aztán hosszú hetekig tartó hibátlan közigazgató munkásságával megigazolta ottani véreink kétvéztizedes reménykedéseit és megcáfolta a Szent Korona jogára alá visszahozott nemzetiségekbe ojtott kétvéztizedes alaplatan vádakat.

A katona most átadta helyét a polgárnak, aki éppen olyan lelkesen kezdi a munkáját, mint kezdte az, akinek a helyére került.

Nagy, nagyon nagy feladatok nyugszanak az erdélyrészi köztisztviselő vállán. E feladatoknak jó betöltése, megoldása, Európát jelentik a — Balkánnal szemben. A becsület diadalát, a baksis halálát. A tisztí kardbojti makulátlanságát most a magyar királyi közalkalmazott fedhetetlen, pártatlan, megvesztegethetetlen tekintélye kell, hogy tovább vigye s egymaga az a tény, hogy immár újra magyar közalkalmazottak állnak a régi posztokon, a tisztesség, a függetlenség az európai kultúra biztosítéka.

Am nem elég jó köztisztviselőnek, jó hivatalnoknak lenni, aki Észak-erdélyben és Keletmagyarországon állást kapott, az akár odavaló, akár anyaországbeli, nem pozíciót tölt be, nem zsiros állás jövedelméből él gondtalanul, hanem nagy nemzeti szolgálatot teljesít súlyos magyar felelőssége tudatában. A szent-istváni állameszme bajnokai ők, akik minden munkájukban, minden szavukban és gesztusukban, ma-

Budapest, november hó (KH)

A világpoliitika érdeklődésének homlokterében Magyarország került. A tengelyhatalmak hetek óta tartó külpolitiikai tárgyalásaikkal a meglepetések oly légkört teremtettek meg, hogy ellenfeleik többé nem láthattak be a tengely diplomáciai kártyáiba. Meglepetészerűen derült ki, hogy a hetek óta tartó óriási diplomáciai játék vívmánya Magyarország belépése volt a háromhatalmi egyezménybe. A dolog nem hangzik nevésgesen, hiszen Magyarország a háromhatalmi egyezményhez való csatlakozása azt jelenti, hogy a tengelyhatalmak elhatározták a délkelet-európai térség rendezését. Ezen a területen Magyarországának kulcs-helyzete van, a rendezés Magyarország nélkül végbe nem mehet és Magyarország elhatározó diplomáciai helyzete azt jelenti, hogy ezen a téren rövidesen bekövetkezik a döntés s az igazságos és tartós béke elérését célzó hatalmas világsszervezet Magyarországon át terjeszti ki rendszerét Európa vi-harsarkára, a Balkán félszigetre. De egyébként is új hatalom csatlakozása a háromhatalmi egyezményhez világos és történelmi jele annak, hogy ezen az uton akarja a tengely megszervezni a beigért európai rendet.

A távolkeleti kérdés meglepetései

És most vedd elő olvasó térképedet, amely megmutatja, hogy a küzdelem, amely Délkelet-európában eldőlt, miként hullámzik a világ messze tájain. Mert egyuttal a Távolkelet felé is fordult a világ figyelme, ahol Magyarország új szövetségese Japán, folytatja saját útját a tengely keleti végének újjászervezésében. A legutolsó hírek arra mutatnak, hogy a japán kormány szoros egyetértésben a japán hadvezetőséggel poliitikájának egy rendkívül jelentős és újszerű átirányítását határozta el. Im-már csaknem nyolc éve annak, hogy a japán csapatok előnyomulási iránya állandóan dél felé tartott. Mandzsuriában kezdődött a japán akció, ahol Japán önálló állam keletkezését hozta létre, amelynek császárája a fiatal Wapeifut tette. Innen ismét délfelé tört a Japán terjeszkedés. Észak-kína hegyei közé, keresztül az évezredes nagy kínai falon, Kína szívébe. Japán zászlók lengtek az ősrégi kínai főváros Peking utcáin, ahol valaha a mandzsui dinasztia székelte. Japán katonák sétáltak Tsinan utcáin és japán tábornokok ül-

tek teljes katonai díszben a kínai tartományok vezetői között. Semmi sem tudta Japán terjeszkedését megállítani. Peking kapuin át meneteltek a hosszú hadoszlopok dél felé, Középkínai termékeny lapályaiba, amelyet a Sárga folyó árja öntöz és Sanghaion keresztül az egész világ ipara és kereskedelme táplál. El-esett Nanking, elesett Hankau, elesett Kanto és még mindig tovább tartott a nagy előnyomulás dél felé. Nemsokára egész Kína ten gerpartját lezárta a japán tengerzár vasöklé, amely elzárta Kína elől a legjelentősebb nyersanyag és hadianyagforrásokat, de elzárta azokat a kulturjavakat is, amely nélkül egy nagy birodalom sem maradhat sokáig életben. Egmásután hódoltak be Középkína városai a japán kardnak.

Multak az évek és úgy látszott, sohasem ér véget Japán nagy műve. A kínai nemzeti kormány elhúzódtott a Jangcse hegyei mögé. Szecsuan rejtkeibe, ahol csak a Japán légi-haderő karja érhetne utól. Csiangkai Shek a nemzeti kormány fővezére, onnan fejthette csak ki katonai géniuszát, amelyet ellenfelei is elismernek és amely abban merült ki, hogy a megszálló japán csapatokat állandó szünetnél-küli örködésre és fáradásra kényszerítse.

Már már elképzelhetetlen volt, hogy a közeli jövő meghozhatná a békét. Noha a japán tengerzár acél harapógó módjára tartotta őket markában, a kínaiak mégis tovább veredektek. Csak néha-néha jutott el hozzájuk hadianyag a burmai uton át, vagy Szbé-riából a Chami-Langcsau utvonalon és nagy-riátlan egy-egy hajórakomány a hongkongi angol területről. Az utolsó hé alatt azonban nyilvánvalóvá vált, hogy a távolkeleti helyzetben változás áll be. Japán saját elhatározásából rendszeres kiürítésre fogott a Jangcse folyótól délre fekvő tartományokban. Ez a lépés amelyet Tókióban hosszas tanácskozás előzött meg, nyilván arra mutat, hogy Japán megállapodásra akar jutni Csiang-Kai-Shek kormányával és könnyen lehetséges, hogy ez a nagyjelentőségű fordulat a távolkeleti háboru befejezésének első hírnöke.

Amerika világrésekben védekezik

Az Egyesült Államok légi és tengerészeti védelmi rendszere ezen a héten nagy lépést tett a teljes kiépülés felé, annak a megállapodásnak az aláírásával, amely bizonyos nyu-

gánéletükben is ezeréves magyar célok, tettek, hagyományok fejlesztői, továbbvivői és letéteményesei.

Nem lesz az ő munkájuk könnyű. De szép lesz. Olyan szép, amilyen nehéz. Sok függ az ő működésüktől. A megújított Magyarország képviselői ők: a szociális és nemzeti, keresztény Magyarország munkásai. Nemcsak a máért, a holnap-ért is dolgoznak, a „szegedi gondolat” letéteményesei!

Az a szegedi gondolat, amely elindította az új Magyarországot, amely életre hívta a magyar élet-

erőt, hogy eltakarítva a romokat, megépítse azt a Magyarországot, amely elérkezett napjaink középhatalmához. Szörnyű évek nehézségei ellenére is elérkeztünk a háromszoros országgyarapításhoz. Elérkeztünk, mert minden magyarok vezérlő csillaga a „szegedi gondolat” volt, amelyet tántoríthatatlan eréllyel vitt a győzelemig az a férfiú, aki husz évvel ezelőtt emelte föl diadalra a sárba tiport nemzeti lobogót.

1940 november 26. Nagy dátum ez! A Királyhágón innen is és túl is!

gatinálj angol birtokokon jogot adott az Egyesült Államoknak arra, hogy ott légi és tengerészeti támaszpontokat létesítsen. Ezek a támaszpontok a kairibai tenger nagy öblében fekszenek és a délamerikai szárazföldön fekvő Brit-Guyanától nagy ívben lendülnek észak felé a nyugatindiai szigetengeren keresztül a magányos és napsütötte szigetekig. Romantikus szépségekkel teli Amerika nagy műve, melyel ezekre a támaszpontokra építi ki légi és tengerészeti védelmét, hiszen a korallszigetek gyűrűin születnek meg a dokkok, kikötők és repülőterek, a tropikus nap izzó sugaraiiban. De ugyanakkor hideg és józan megfontolás diktálta Amerikának, hogy kihasználja a stratégiai lehetőségeket, amelyeket ezek a szigetek nyújtanak, mert ezeknek révén az Egyesült Államok az Atlanti Óceánban megalkotja — illetve meg fog alkotni, ha a mű befejeződik — egy zárt védelmi vonalat, amely Délamerika partjaitól a kanadai Labrador szürke szikláig húzódik. Ez pedig annyit jelent, hogy nem közeledhet ellenség Amerika keleti partjaihoz anélkül, hogy ellentamadásnak nem lenne kitéve ezekről a felbecsülhetetlen értékű előretolt állásokról.

A Csendes Óceánban az amerikai védelmi

rendszer már évek óta kiépült, de ugyancsak az előretolt védelmi támaszpontok elvét követi. Több mint három ezer kilométerre San Franciscótól délnyugatra fekszenek a szépségéről híres Sandwich-szigetek, köztük a filmről jólismert Hawai és Honolulu. De ezek a szigetek nemcsak filmszatórok nyaralóhelyei, hanem egyben Pearl Harbourt védik. Amerika legfontosabb tengerészeti támaszpontját a Csendes Óceánban. Pearl Harbourtól az amerikai védelmi vonal ezer és ezer kilométeren át tart, nagyjából nyugat felé, a két tenger között fekvő Midway szigetekig, onnan pedig ismét nyugatra, Guam sziget sziklafokáig, a Mariana szigetcsoporthoz költözve, amely valaha német gyarmat volt, most japán mandátum. Guamtól ismét nyugatra vizet az amerikai flotta utja a legnagyobb védelmi pontig, a Fülöp szigetekig, ahol Manila kikötőjében van fontos flottabázis. A legutolsó hetekben az egyre jobban fejlődő angol-amerikai együttműködés valószínűleg tetten, hogy az amerikai hadihajók Singapore kikötőjét is használhatják majd, amely talán a világ legerősebb hadikikötője. Ezzel tehát befejezést nyert az Egyesült Államok védelmi rendszerének kiépítése a Csendes Óceánban is.

Pezsgő magyar élet az oroszai cukorgyárban

Vagón, vagón mellett az oroszai állomáson. Mind répával tele. Működik az Úta. M. Igazvizet lövel a vagonokba. Hihetetlen ereje van. Szinte csodálatos. Néhány perc alatt üres a vagon. A forró víz a földalatti vályun keresztül a gyárba sodorja a répát. A gyár maga egy kis birodalom, 124 hold területen fekszik, ebből 38 hold a lakásokkal és a gyárépülettel körülkerítve.

Bent a gyárban pezsgő élet folyik. Zakotolnak a gépek, a répa savanyú szaga áporodottá teszi a levegőt. Hatalmas étvágya van a gyárnak. Az idén 8 millió métermáza kukoripépet eszik meg, naponta 3000 vagon vizet sziv ki a Giramból és 30 vagon fűtőanyagot fogyaszt el. Ezt a hatalmas üzemet Hegedűs ügyvezető igazgató irányítja Szivessen vezet végig a gyáron. Bemutatja a cukor utját a sáros repától a kockacukorig. Szem és észlelőincselő látvány. Engem azonban jobban lakótott, mit a gyár feléről beszélt.

A csehek lassu halálra itélték a gyárat. Nem javították, ki akarták be öle venni, mit lehet, szulón Korompa, Losonc módjára előadni öcskvasnának. Most más a helyzet. A gyárat modernizálják. Cak az elavult kazánok kicserélése egymillió pengőbe fog kerülni. — Tovább mentünk. A munkások fel-tűnő szeretettel fogadták az igazgatót. Az okát is megtaláltam.

Ni'unk nem szaladgálnak állandóan feltűnyelők ellenőrizni a munkásokat — mondotta az igazgató. — A mi munkásaink gondolkodó lények. Valamennyi tudatosan végzi munkáját. Nem csak csinálják, de értik is, ezenfelül átérzik, hogy kötelességei vannak a vállalattal és nemzetükkel szemben. Hiszen egy kis hiba folytán keletkezett sorozatból 70—80 máza cukor mehet tönkre naponta.

Több cukorgyárban voltam, de bátran állíthatom, hogy az itteni munkások a cukorgyári munkások arisztokratái.

A csomagolóban fejezzük be sétánkat. Feltűnő galléromat. Fazok. A hőmérő 26 fokot mutat, mégis didereg. A cukor kristályosítóban tapasztalt 60 fok meleg után téliessen érzem itt az időt.

Hegedűs igazgató előbb említette, hogy a munkások itt átérzik kötelességüket a vállalattal szemben. Valahogy azonban ez a kötelességérzet kettős. Kíváncsi voltam, hogy ugy van-e az a másik részen is. A gyár a kötelező hét százalékon felül is emelte a fizetéseket, hetente két kiló cukrot ad a munkásoknak, másutt csak a főzők kapnak fél kilót. Amellett számolt azzal, is hogy az árak emelkedése nagyobb. Évert központosa a munkások beszerzéseit. Üzembet helyezi hűvőgázokékat. Siját gazdaságából önköltségi áron marhá és sertést juttat a tisztviselő és alkalmazottak részére. A tejter-

mékeket (vaj, turó, sajt) szintén önköltségi áron adja át, ugyanugy egyéb mezőgazdasági termékeket, burgonyát, babot, borsót, mákot, lisztet! A konzumot átserveszi úgy, hogy az alkalmazottak ott is önköltségi áron vásárolhassanak. Szövetet, ruhát, cipőt, bőrt közvetlenül a gyárból, illetve az elosztóból szerzi be, úgy ezeket a napi forgalmi árca nálul 30—40 százalékkal becsofátja a munkások rendelkezésére.

A gyár a csehek alatt elhanyagolt munkásiakat teljesen rendbe hozta. Eltűntek a betegségek terjesztő ósdi sertésórák. Újak épültek helyébe. Vízvezeték és nap'ürdő készült. A modernizálás tovább folyik. Fürdőszobákat létesítenek a nőtlen alkalmazottak számára, hideg és meleg zuhanyokat állítanak a munkások számára. Nipkőzi otthon és meleg tej fogja várni a gyári munkásaink gyermekeit.

A munkások kulturális igényeit is ki fogja elégíteni a gyár. A kánton nagy termék olvasó teremmel alakítják át, ahol napilapok, képek és szakmai folyóiratok állanak majd a munkások rendelkezésére. E téren a felvidék kulturális cuccszerve a Szmek-re várnak nagy feladatot. Ezt vezetni, tartalommal ellátni az ő feladata. Össze kell űlni a gyár vezetőinek és a Szmeke lévai körzeti vezetőinek és megoldani.

Ehagyom a gyárat. Váltás. Ki- és bevonulnak a munkások. Magyar szótól hangos a gyár környéke. Három éve másképp volt, de diadalmaskodott a magyar élet. E'jon és viru'jon a nemzeti és szociális izzelem.

LÉVAL.

Kérem Léva m. város közönségéhez!

A lévai hadirokkantak elhatározták, hogy budapesti, miskolci, szegedi és más nagyvárosi bajtársaik példájára megszervezik vagonörzö vállalatukat kizárólag abból a célból, hogy minden hadirokkant bajtársnak becsületes munkával bírdemelt, rendes megélhetést biztosítsanak. Két évtizedre visszatekintő, sok dicsőretet kiérdemlő példára hivatkoznak hadirokkantjaink, amikor megalapítják ezt a vállalkozásukat, hiszen Budapesten 1920 óta, Miskolcon 1921 óta, Szegeden 1923 óta végzik ezt a feladatot és sok éves tapasztalataik nyomán sikerült e téren egy minden tekintetben kiváló, hibátlan és modern rendszert kialakítaniuk.

Hadirokkantjaink akik háboruban a haza őrei voltak, békében a nemzeti vagyon katonái lesznek osztal.

Szolgálatuk ki fog terjedni a tűz és vízveszély, baleset, élet és vagyonbiztonság, sürgős segítség minden ágára és minden jelenésére, vagy körülményeire, mely ezekkel összefügg.

A szolgálatot helyben lakó, a viszonyokat jól ismerő, orvosilag és rendőrileg is alkalmas hadirokkant vagy örök látják majd el, akik a közéletbe tarozó előfizető házáit, villákat, üzleteit stb. minden este tüzetesen átvizsgálják, megnézik, hogy kapukat és rollókat rendesen bezárták-e, az ily módon megvizsgált házak, villák, üzletek, gyártelepek stb. kapuira és rollóra ellenőrző-cédulát ragasztanak és ennek megtörténte után a közéletbe oszt házakat, villákat, üzleteket és gyártelepeket egész éjszakan át a legmondosabb órkődés alatt tartják.

Az örököt ellenőrök és föllenőrök vizsgálják felül. A Hadirokkantak Vagonörzö Vállalata katonai intézményhez hasonlóan, a legteljesebb figyelem mellett, a legleghímszetesebben látja el feladatát és a rendőrség felügyelete alatt működik.

Minden egyes ör a rendőrség által látta-mozott igazolvánnyal van ellátva, ami azt bizonyítja, hogy büntetlen előéletű erkölcsileg teljesen kifogástalan egyének állanak szolgálatunkban.

Hadirokkantjaink azzal a hűséggel, amellyel egykor a Házat védtek, most a nemzeti vagyon és polgárok biztonságát akarják szolgálni. Ezuttal kéri az igen tisztelt ház, villa, üzlet, gyár és vállalat tulajdonosokat, támogassák őket becstelen munkavállalásukban, támogassák minden modern igényt kielégítő vállalatukat, támogassák nemes, közhasznú, tisztán altruisztikus munkájukat.

A Hadirokkantak Vagonörzö Vállalata a Léva m. város polgármestere, mint I. iparhatóság B lejtrom 44—1940, szám és a m. kir. lévai rendőrkapitányság engedélye alapján működik.

A házak, villák, üzletek, gyárak stb. Ö:zésére vonatkozó előjegyzéseket az általunk kiküldött, igazolvánnyal ellátott megbízottaink eszközik.

A havi örzési díjak csoportos örzésnél 1 pengőtől kezdve. Csoportos örzésen kívül vállalatok külöörzést is, amely a fentebb említettekben kívül mindennemű járműre, tárgyra, vagy személyek örzésére is kiterjed.

Egözen csekély havi ellenzöngáltatáért hadirokkantjaink a biztonságot és nyugalmat biztosítják önnek. Működésünket dec. 1-én kerdjük meg. — Hízfias tisztelttel!

A „HONSZ” Vagonörzö Vállalat
Piarista-ház Léva, Széchenyi utca 15.

A MAGYAR FÖLD SORSA

Dr. Péter Ernő, a Széchenyi Munkaközöség egyik vezetője, akit előadásai révén Léva is ismernek: „Földbirtok szervezetek a magyar földbirtokpolitika szolgálatában” címen könyvet írt, amelyben Magyarország legnagyobb problémájával, a földkérdéssel foglalkozik s arra a megállapodásra jut, hogy az általános földreform legjobb bevezetője a földbirtokszervezetek megalakítása lenne.

„Az alapos felkészültséggel megírt tanulmányt a „Honszeret” Széchenyi Munkaközöség adta ki. Bevezetőjét itt közöljük:

A magyar föld sorsa minden jövőbenéző magyart kell, hogy komolyan érdekeljen, mert ez a föld és fajtánk jövője annyire elválaszthatatlan, hogy teljes felelősséggel elmondhatjuk: ha fejünk fennmaradását és szupremáciáját a Kárpát-Duna medencében biztosítani akarjuk, akkor minél előbb szervez, pénzügyileg megvalósított birtokpolitikai reformot kell végrehajtannunk. Nem új megállapítás ez, mert az utolsó száz évben elég sokan elvérezték ennek meddő hangzatosát, de mégis szükséges ezeket ismételtlen elmondani, hogy akinek van füle a hallásra, az újból elmondhassa az új magyar ezerévekre hívó igazságot.

Amikor ezekről a gondolatokról elmélke-

dünk, ne felejtjük el, hogy a magyar életnek ezer év óta a föld volt az igazi alapja, s a nagyon sokszor reménytelennek látszó magyar élet hordozója: a föld népe volt. Ezért talán könnyen megérthető, hogy a világháború utáni súlyos éviüzekben annyian fordultak — hivatottak és nem hivatottak egyaránt — a föld sorsát eldöntő birtokpolitikai kérdések felé. Akik alapos gazdaságtörténeti kutatásokat végeztek, azok ugyanígy megállapíthatják, hogy a nemzeteknek nemcsak társadalmi és politikai berendezkedése, hanem jövődjöje is mindenkor a földkérdés mikénti megoldásától függ.

Ezért van szükség ezen a téren korszerű, gyors intézkedésekre, mert a további halogatás: felelőtlenség a jelenlét és lelkiismeretlenség a jövővel szemben. Ha pedig sokak részéről talán áldozatot is jelent, inkább máldozatot hozni, mint holnap a kényszernek engedelmessé válni! Ez a legnagyobb és legégetőbb magyar problémánk, hogy a hazát jelentő földet valóban konzerváljuk, biztosítsuk a jövő magyarok számára. Az a célunk, hogy ezt az országot erőssé és vonzóvá tegyük azok számára, akik szívesen elhagyják a hazát, de legelőszörban a magyar fajta, a magyar nép fiai számára, akik a hazát megszerették, megtartották és a vér szerződéstől a mai napig magyarok maradtak.

Nemcsak a társadalmi igazság, hanem a történelmi felelősség is azt parancsolja számunkra, hogy minden rendelkezésre álló eszközzel növeljük nemzetünk erjét és biztonságát. A nemzetek jövődjöjéért egyének és nemzedékek egyaránt felelősek, s így vagyunk mi is mindnyájan felelősek a jövő magyarságért, de különösen azok, akiknek a segítség, a mai helyzetben való vállalkozás módjában áll. A kellő időben való helyes cselekvés feloldhatja, vagy legalább is lényegesen csökkentheti mindnyájunk történelmi felelősségét, de minél tovább késik az elhatározás, annál nagyobb és megbocsáthatatlanabb lesz ez a felelősség.

Sokat hibáztunk és sokat mulasztottunk történelmünk során, különösen a föld kérdésében, de ha még idejében cselekszünk, akkor — ha nem is mindent — nagyon sokat jótétehetünk. Korszerű, gyors intézkedésekkel még megerősíthetjük európai pozíciónkat annyira, hogy — ezzel gazdasági és hamisítással szemben is — mégis csak a magyarság lesz itt, Kelet és Nyugat ütközéspontján élő népek között az egyedüli kijegescedési tényező. Ennek biztos elérése érdekében kell tehát a magyar föld és a magyar nép viszonyát oly módon rendezni, hogy annak következtében a nemzet egész egyeteme határozott gazdasági, kulturális és szociális felemelkedéshez, megerősítéshez jusson.

A világháború előtt sokan kongatták a vészharangot a magyarság térszerzése miatt, de a ma is sokat hangoztatott „többtermeletési” és „nemzetgazdasági” okok mindig erősebbek voltak az egyetemes magyarság érdekében és jövőjéért. Ma is még mindig többet foglalkozunk a ténymegállapításokkal, mint a legelső és legrövidebb feladatok megoldásával. Történelmünkben pedig van példa az aránylag gyors intézkedésre, mert pl. Kanizsai Béla „Nép és föld” című munkájában írja, hogy 1849—1895-ig, nem egészen ötven év alatt 66 hitbizományt keletkezett, míg előzőleg 1723—1848-ig csak 27. Már most csak az a kérdés, vajon kinek az érdeke volt, hogy a világháború előtt 2.291.000 kat. hold földet hitbizományként lekössenek?

Ne boncolgassuk nagyon a múltat, hanem inkább a jövőbe nézzünk előre. A múltból okuljunk és keressük azokat a megoldásokat, amelyek előbbre vihetik sorsunkat és biztosíthatják jövőnket. Ha csak 1848 óta magyar fajvédő birtokpolitikát folytattunk volna, akkor Erdély sorsa egészen másként alakult. Dr. Némethy Béla adatai szerint az 1894. évi V. törvények alapján megindított erdélyi és dévidéki telepítési akció során a magyar állam 15 év alatt összesen mintegy 50.000 kat. hold földet juttatott bérlet és tulajdon formájában cca 2.700 földműves család részére. Ugyanezektől azonban az oláh faji célotgat szolgálat bankok — Albina és társai — alig tíz év alatt magyar birtokosoktól meg-

vásárolt 166.394 kat. hold földet juttattak oláh parasztoknak.

A földbirtokpolitika több mint egyszerű gazdaságpolitika, mert a fajtánk fennmaradását és megerősödését kell szolgálja. Éppen ezért amikor a földkérdés megoldásának gazdasági következményeivel számolunk, akkor nemzeti gazdálkodásunknak nagy figyelemmel kell lennie geopolitikai helyzetünkre. Nem akartunk szigorúan autarkia gazdasági elzárkózásra berendezkedni, de rajunk kívül álló okok és körülmények rákényszeríthetnek bennünket a maximális önállóságra. Amikor tehát szerves birtokpolitikai reformról beszélünk, ugyanakkor az agrárkultúra erőteljes fejlesztése mellett, mezőgazdasági ipari üzemek létesítéséről, decentralizált egyéb ipari gyárak alapításáról is gondoskodni kell. Szükség van erre egyrészt azért, hogy a földhöz nem jutó, vagy igényt nem tartó népesség megfelelő megélhetést találjon, másrészt pedig a jelenlegi nagybirtokosok mobilizált tőkékkel egy igazi nemzeti kapitalizmusnak az alapját vehessék meg.

Agrárország vagyunk és ezért az agrárfejlesztés összes kiválalmait meg kell valósítanunk. A gazdasági és kulturális haladás irányát és tartalmát mezőgazdasági népességünkre vonatkozólag azok a földbirtokpolitikai, gazdaságfejlesztési, szövetkezeti, kulturális, népi- és gazdaságfejlesztési tényezők döntenek majd el, amelyek az eddig elmulasztott, vagy elrontott intézkedéseket pótolni fogják. Ehez a munkához pedig nemcsak türes lelkesedés kell, hanem józan hozzáértés és kiterítés is. Az eredmények nemzetvédelmi szempontból is óriási jelentősége lesz, mert az anyagi haladás mellett széles tömegekben indul meg az oktatásodás és poigratorodás folyamata is.

Természetesen egész mezőgazdálkodásunkat a jelenkor követelményeinek és hazai viszonyainknak megfelelően, okzerűen és céltudatosan kell átszerveznünk. Nemcsak a sok tekintetben elavult termelési módszereket kell tehát helyesen átállítanunk, hanem

a ma még úyszólván szervezetlen agrárértékesítés problémájától kezdve, a mezőgazdasági hitelezettség minden komoly kérdést megfelelően meg kell oldanunk. A széleskörű mezőgazdasági üzemstatistika és piacutalás, mind-mind égető, sürgős magyar feladat, amelyek elől kitérni nem lehet, továbbá mellőzést pedig nemzeti véték.

A magyar agrárpolitikának csakis az lehet a célja, hogy a legkülönbözőbb mezőgazdasági rétegek anyagi és kulturális felemelésének biztosításával a nemzet összességét erősítse. A mindnyájunk által óhajtott struktúra-változásnak tehát ezt kell eredményeznie és ezért kell már az elindulásnál erre törekedni. A hazánk népességének meg ma is 50 százalékat kitevő agrárakosság jóléte és felemelése érdekében a múltban vajmi kevés történt. Ezért azután a lakosság jelentékeny része a jobb megélhetés és könnyebb munkakörülmények csabítására a városokba tödüt. Jellemző adat, hogy míg 1890-ben agrárnépességünk 71 százalékot tett ki, addig 1930-ban már csak 51,8 százalék volt. Mazonp meg is odajutunk, mint Németország, ahol a paraszti életformát csak küönböző kedvezményekkel lehet kívánatosá tenni.

A mult tanulságai és a jelen tapasztalatai alapján a magyar közvélemény eddig még alig tapasztalt civi egyetemet mutat a földkérdés megoldásának szükségessége tekintetében. Mindenki érzi és belátja, hogy az annyira hiányzó népi felemelkedés és társadalmi kiegyenlítődés útján ez volna az első állomás, népességünk mai rétegeződésének kívánatos megváltoztatására pedig az első lépés. Igazi magyar sorskérdés ez, amelynek megoldása a magyar jövő eldöntését jelenti jobbra, vagy balra. Ezt látja ma minden aggódo magyar és ennek a tanulmányunk is az a célja, hogy ebben a kétségelentlő nehéz kérdésben az egyik realis utat megjelölje, amely gyors és maradandó eredményhez vezet.

Vissza a Betlehemhez!

Érdekes mozgalmat indított az Americana a közeli karácsony méltó megünneplésével kapcsolatban. Az Americana „Magyar Belle hemesek” címen összegyűjtötte a betlehemes gondolat barátait és mozgalmat kezdeményezett, hogy a karácsonyfa mellett felendítse a szent jászol kultuszát. További cél az, hogy a kereszténység figyelmét ismét az igazi karácsonyi szimbólumra, a betlehemre irányítsa.

A mozgalom nem irányul a karácsonyfa ellen, csupán azt szeretnénk elérni, hogy a keresztény családban ne álljon karácsonyfa betlehem nélkül. Igenis, maradjon meg a karácsonyfa a szobában, de zölde ájai között, vagy alatta legyen ott a szent család, a betlehem. Álljon a karácsonyfa a betlehem fölött, mint egy anyja, vagy herold, mely a gyermekkorunkból sarjadt mult erős emlékeivel hívogat bennünket, hogy nézzük meg azt a csodát, melyet lábainál látunk. Méltó rendeltetése ez ennek az örökzöldjével az örök életet szimbolizáló fának.

A krisztusi szeretet szóltán szava és hatalma már több éve megeremeltette a mindenki karácsonyfáját, a szegények karácsonyfáját. Ez a szép cselekedet arra irányul, hogy az örökzöld csillogó ragyogása előimára kivesztett kézzel azok is oda állhassanak, kiket annyira sújt az élet, hogy a Megváltó születésének ünnepén meg egy fényfogat sem tudnak venni. Ne maradjon az idén egyetlen karácsonyfa se szent jászol, betlehem nélkül. Karácsony ünnepének mindenkit befelé fordító, szeretetteljes hangulatában a betlehem keresztült jutunk el az örökké élő krisztusi igazság felismeréshez és átérzéséhez.

A betlehem fenséges jelképe a keresztény családnak, mely segíteni fog a nem egy helyen megazult családú egységet megerősíteni és elősegíteni annak felismerését is, hogy az élet legmélyebb értelmét, legtitesebb öröme a családban gyökerezik.

Karácsony szent ünnepének nem a karácsonyfa, nem az ajándék a nagy, magasztos

öröme, hanem a betlehemi gyermek Jézus, aki megváltoztatja az emberi szíveket és felébredt az Isten és embertársainak való szeretet.

Karácsony ünnepét nekünk keresztényeknek tehát a karácsonyfa csak a betlehemmel együtt jelentheti.

Aki a világon rohagál keresztül

(K. K.) Csodálatos példány! Cájja nincs, csak a rohanás egy elfajult sportja hajlja a világtörben észnélkül tova... egy kellemetlen és nagyon elterjedt típus, amiből mindegyikünk ismer néhány példányt. Rádióhallgató réme ő. Azokról az embertársainkról van ugyanis szó, akik mennek, vesznek egy drága készüléket, de éppen semmit sem törődnek a programmal. Őket csak az érdekli, hogy elősorban készüléktükbe hány állomást tudnak befogni. Ez a szerencsétlen embertípus örökké tartó készülékek mellett és csavar és csavar és megint csak csavar. Ha egy állomást sikerült befognia, akkor legfeljebb két percig hallgatja, de akkor muszáj megint tovább keresgéljen. Önmagának, de elsősorban másoknak ez a jömbér szenvedés teszi a rádióást. Közben olyan egyszerű lehetne minden. Nemcsak az, hogy kedvenc napilapjában pontosan megtalálja a gondosan összeállított bel- és külföldi rádióállomások programját, ezenfelül a modern rádióévek egy kiváló skálával rendelkezik, állomás-váltó kapcsolói vannak és minden olyan berendezése, ami alkalmasá teszi arra, hogy a kívánt állomást tisztán hozza és azokat a legegyszerűbb módon beállítsa. A tudatás a rádiótechnikai ténem ma már annyira menő, hogy például a Telefunken-készülékek az úgynevezett „Intelligens-skála” már előre jelzi, hogy a kívánt állomást a készülék félhangosan, vagy teljes hangerővel tudja-e hozni tulajdonosának.

Kedves fentismertetteit barátunk azonban — aki az egész szomszédsgát megőrjíti nagyfene-erős készülékének csavargatásával előálló gépvezetésihez hasonló zavarásával — ezt nem érti meg. Számára a modern technika kisebb és nagyobbjelletőségű találmányai, a hangmérnökök hallatlan erőfeszítése egyszerűbb és kényelmesebb tenni a rádióhallgatást csak annyit jelent, hogy becsorúli készülékét egy még nagyobbra, mégerősebbre, hogy légköri konkurenciát csináljon vele a német vadászpilóták gépegyeinek.

Természetesen intelligencia kérdése is ez a fentismertetett betegség, hiszen a rádió nem azért van itt, hogy azzal a hullámokon

világköri utakat tegyünk meg minden este, hanem hogy segítségével legyőzve a távolságot közelebb kerüljünk más népekhez és földrészekhez. A rádiót hozzáméltóan hallgatni annyit jelent, mint közelebb kerülni az örök tudáshoz és a ma történéseihez. Jelenlét a szórakozást megeasabb fokon. Még apánk korában is elképzelhetetlen gyorsasággal kipuok így hirt mindenről, ami a világban történik. Mily áldás, mily csodálatos előrehaladottságot jelent ez századunk emberének, ha... méltó módon reagál rája.

Ezért Te is kedves olvasó légy rajta, hogy ha egy ilyen hullámlovaggal találkozol, világosítsd fel, térted meg, hassál rá, hogy belőle is rendes rádióhallgató legyen.

Mezőgazdasági és ipari kiállítást rendez Léván a Gazdasági egyesület

A Bars és Hont vármegyei Gazdasági Egyesület valamint a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara lévai hírendelteste november 28-án Léván tartotta igazgatósági ülését, illetve közgyűlést. Az elnöki tisztet Farkas Géza töltötte be, ki megnyitó beszédében ismertette az elmúlt gazdasági év súlyos viszonyait s rámutatott azon köteleességekre, amelyek reánk gazdákra a közeljövőben, részint a külpolitikai helyzet folytán hármlanak. A gyűlés tetszéssel fogadta az elnöki megnyitót, amelynek sorában örömmel üdvözölték vármegyénk főispánját s a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara igazgatóját, dr. Sutrászik Andor miniszteri tanácsost s gazdaközösségünk szép számát.

A Gazdasági Egyesület igazgatója Krajszik Jenő, az adminisztrációs ügyek előterjesztése után részletesebb programot terjesztett elő az 1941. évben rendezendő mezőgazdasági kiállításról, amely Léván, a Gazdasági Egyesület 80 éves fennállásának emlékére a két vármegye terményeit, állattenyésztését, kéziiparát, gyümölcs-termelését s a mezőgazdasággal összefüggő összes termelvényeit lesz hivatala az ország gazdaközösségeinek bemutatni.

Az igazgatóválasztmány az előterjesztést egyhangúlag elfogadta, s már most felhívja Bars és Hont vármegyék gazdaközösségét, iparosait s mindenkit, hogy a jövő évi kiállítás megrendezését tudomásul venni szíveskedjenek s idejében készüljenek a kiállítás sikerét előmozdítani.

Előadó ismertette a lévai járás mezőgazdasági viszonyait, a 87,000 kár. hold mezőgazdasági területnek művelési ágak szerinti

megosztását s rámutatott arra, hogy az ipari, kereskedelmi termények mily aránytalan csekély százalékban foglalnak helyet terményeink között. Sutrászik Andor a Kamara igazgatója részletesen ismertette a Mezőgazdasági Kamara munkásságát, mely a termelés jobb értékesítésének kihasználására vezet gazdaközösségünket, árusítók, trágyatelepek okserző készítését.

Majd kiszagdáink közül többen rámutattak arra a visszafélt helyzetre, hogy az árpa zárolásával a Futura az alacsonyabb fajszámu arpát, amelyet eddig a szabdkereskedelem mint sörárpát vett át, mostmár csak tekarmány árpa áron hajlandó átvenni. Az igazgató választmány szíriányban felterjesztéssel éli a földművelésügyi miniszterhez.

Előadó ismerteti a cukorrépa termelés fokozása érdekében az oroszai cukorgyár vezetőségével terbeveti megállapodásokat, amelyek az átvételre, az átszinkhetőbb szerződésekre s a kilométerpénzre irányulnak.

A hírendeltség közgyűlésének idejét a jövő évi munkabérekre vonatkozó javaslatok köztölték le, amelyeket a bizottság elő fog juttatni.

Özmmel kell megállapítanunk, hogy a munkások a jövő évi munkabéreknél hajlandók a méltányosság legmesszebbmennyéig harány elmozdítani, de be kell látniok a munkavállalóknak is, hogy túl magas követeléseik a termelés veszélyeztethetik. A munkásság képviselői viszont igéretet tettek becsületes munkateljesítményre s maguk is állást foglaltak a mezőgazdasági munkánál a napkellettől-napnyugtáig való munkateljesítményre. (K)

mondjuk a tökfeji udvaroncokkal együtt a mesében, hogy milyen szép a ruhája, mikor a királyon meg egy megnyugtató fügefalevél sincs. Hogy is ne, hogy a szabó markába rohögjön?

Halló! Halló! Ne aludjon, avagy ne pislogjon kigyelmed olyan laposaként. Hallgasson meg bennünket is tisztelt Kegyede az uralkodó planétánál, mert kigyelmed jól tudja, hogy a Haza hív, mi se fogjuk meg hátrább a kardot keneknél. Mi éppen olyan fiai vagyunk a hazának, mint kigyelmed. Tehát egy percig mi is játszhatunk a szavakkal. Bir sem tökmagot nem ropogtatunk, sem literceskét nem gurgulázgatunk le száraz torkunkon, azért mégis annyira televagyunk a közös erőfeszítésnek kellékével, hogy csak arra vigyáztunk, hogy a szomszéd majszer uram rá ne sühintson inasának nagytekintetű kufferjára a suhogó, új időköt formáló nádpálcájával, mert akkor az egész nemzet teste, köztük a kegyede is nagy kelésekkel, lázzakkal és vajadásokkal lesz nemde bár tele, bár lehet, hogy a nagy nemzetközi és generális nemzeti operációk majd flastromot ragasztanak az egész betegségre és meggyógyulunk. De azért ne tessék félrepopolni kigyelmednek, mi nagyon jól tudjuk, hogy a gazdag zsidó minél több libamaját eszik, akkor a szegény magyarnak csak a kopott nadrágszija nagyobodik és csak a szelecskéje fitymülhet keresztül lyukas zsebeim. De azt is tudjuk, hogyha a magyar anyák teje elapad, akkor a csecsemők csak kisebbek lesznek, ellenben a libamaják óriásra nőnek. S azt is tudjuk, hogyha a gróf golfozik kegyelmed szerint is, attól még nem fognak a gyárak nőni a zöld füvecskék legelőin. Hála Istennek a mi gróflánk nem igen golfoznak, ahogy kegyelmed hiszi, a mi miniszterelnökünk sem golfozik, hanem dolgozik. Bizony vannak tudós, okos gróflánk is, akikre mi büszkéek vagyunk, mert hiszen ők is a mi fajtánk, vagy mi. Hogy a közigazgatás lassu, nem baj, a magyar ember ugysem szeretett adót fizetni. Tehát vigasztalja meg kigyelmed magát nyugodalmasan ezzel. S hogy drága a korpa, — panaszodik kigyelmed — nem baj, vigasztaljuk kendet, mert a korpa között könnyen elveszhetnek a dísznők, ez már baj lenne a zsirszegény világban. Ez embernek tyukszemes fájdalom, gombyuk és gyomorfájdalma ma még nem az egész nemzetet fájdalma mondja kigyelmed. Mondjuk tízmillió egyén, fejenkénti magyarkának gyomor-tüledésétől meggyógyul talán a magyar nemzetet kibebizt köldökzsinórra he... he... he... Hátha még gyomorrák üt be a gyomor-nyitogatóba, héé!!! Legfeljebb a libamajáccák nőnek gellérthegynyvi dombocskává. És abban is igaz van kigyelmednek, mi nem hamarokodunk el semmit azaz, hogy a Semmit azt igen mert van bennünk, a vérünkben még Pató is meg Pali is.

De tökmagcskát még se fogunk kérdőzni és egy-egy korty bort sem fogunk le-fel böfentgetni, mert a ködgenerálisban csak Albion fiai s titkos imádói hisznek. Mi hiszünk a virradatban, mert mi nem vagyunk Ibsen imádók és fjordok csodálói. Mi a Kárpátoktól övezett Nagymagyarország fanatikus hívei vagyunk. Hiszünk a libamajmentes, a golfpályamentes magyar hazában, hol minden munkáskézbe jut egy darab kenyér és pedig szalonával és a magyar csecsemők egészséges tömegei fogják szolgálatni a magyar nemzet ujjongó, feltámadó szímfóniáját. Ezt üzenjük kigyelmednek és még azt, hogy míg éhezó gyermekek vannak az országban és ácsorgó tisztességes munkás emberek (kigyelmed szerint is) addig nem akarunk hallani semmi kioktatásról, se növekvő libamajról, se zöldelő golfpályáról, de tökmagról se, mert mi hiszünk éven keresztül fizta vizet öntöttünk mindig a pohárba. Éppen ezért a tökmagot és az egy-egy korty bort ezenel tisztelettel visszaküldi kigyelmednek egy kávéházi márványasztal mellől

Négy Tökfej.

(Ezzel a lévai központi rádió befefejeztetését. Szerk.)

Rádióválasz egy feketező asztaltól

Halló! Léva, Figyelem! Mi nem szoktunk tökmagot rágszálni, se borocskát, se semminemű kortyocskát és litycskét magunkba vedelni, mert mi nem várjuk, hogy a sültgalamb csodálatkozó szánkba repüljön. Mi bizony nem szoktunk borgözcöcskén és más likörgözcöcskán, meg unicum és mecsekellekésken keresztül szűrögetni hazánk sorsát. Nagyon jól érezzük, hogy a mai időkben divatját multa már a bordal, ha egyesek még úgy ragaszkodnak is hozzá, mint boci a mamájához. A mi fejünk mindig józan és szívünk mindig helyén van és legyenek nyugodtak az oktatócskák, hogy hisz éven keresztül jártuk az áfiumos cseh oskolákat, hol kiizmosítottunk magunkból valamicske történelmi felelősséget, mert mikor Hitler csizmája belerogott a cseh demokrácia jobbik felébe 1 millió felüli magyar lélek, köztük jó pár ezer lévai magyar lélek is ragyogó örömmel repült az édesanyjához. Ugy látszik valamicske áldozatkészség is volt bennünk, bár a cseh időkben is öszzedugtuk esett magyar fejünket az asztalok felett, mikor egymás szívében tápláltuk a jobb magyar jóvendőt. Bizony bennünket nem lehetett se hodszakenyérré, se tökmaggal, se benesimaszlaggal, de cseh zsandár gumibotokkal és szuronyokkal sem megformálni csehszlóvak

oroszlóknak. Még a kávéházi asztalok mellől is sokszor a cseh erőszaknak gurítottuk jókedvünket. Miért akkor bántani a szerény, nyugodt asztalait, melyek mellett nem pájeszos és ludtalpas Konrádok ülnek, hanem becsületes lévai magyar polgárok.

Szociális bajokról hallunk szavalatokat. Panaszodik nyugodcselve a lévai központi rádióban kigyelmed. Sajnos ehhez nem kell jó fül ezt a süket is meghallja, a vak is látja csak a kétpupu teve (pupok alatt tele valót) nem veszi észre, vagy a strucc madárka, kinek feje bé van dugva jó mélyen hazánk politikai szikesébe.

Mi asztalák nem politizálunk, csak buta pofával bámulunk némely butaságon. Végéreményben miért olvassunk mi mindig csak ponyvaregényeket? De azért nem kívánjuk tulságosan a klasszikusokat sem. Az előbbiek álarc alatt járnak és sok bennük a vak lövöldözés, az utóbbiaknak pedig már a sirlób is kinőtt az állszakáluk. Mi szeretjük a sima, tetszetháló népioklétészetet: Kukorica Jancsint, Anyám tyukját, stb. A dytyót is idézhetjük, de minek, mikor már elég viharsarkos a világ az északi pólusától egész a fekete földrészig. De annyira mégsem engedünk emberi méltóságunkból, hogy a meszelen királynak azt

KOLONFÉLÉK

Társadalmi naptár

December 1-4. Kongregáció karácsonyi bazárja a zárdában.

December 5. Kormányzó Úr Öfömlétsága névnapjának előestéjén a Vitézi Szék díszelőadása.

December 7. Mikulás-est az Iparoskörben.

December 14. A Katolikus Kör kulturestje az „Erdélyért” akció javára.

— **ÜNNEPELY A KORMÁNYZÓ UR NÉV-NAPJA ALKALMÁBÓL.** A Kormányzó Ur Öfömlétsága névnapjának előestéjén — miként az elmúlt évben is — a Vármegyei Vitézi Szék Társadalmi Bizottsága december hó 5-én, csütörtökön este félkilenc órakor a Városi Színházban műsoros ünnepi előadást rendez. Ezen a napon minden magyar ember lelke különösen emelkedett érzésekkel tekint Budavára felé, ahol országgyűlési Kormányzórnak örökdió hazánk és nemzetünk sorsa felett és hosszú életet kíván Budavár Urának, hogy megkezdett nagy művét befejezhesse. A Vitézi Szék Társadalmi Bizottságának eme ünnepi rendezése ennek az érzelmeinek leme hűségese tolmácsolója és kifejezője. Az ünnepély műsora: 1) Hymusz, énekel a Lévai Dáldára vegyeskara, vezényel Heckmann István karnagy. 2) Salmici H. Kálmán: A magyarok Hódurához. Szavaija: Reindl Károly. 3) a) Schubert: Az én tanym. b) Mozart: B-lesóda. c) Dr. Koudela Géza: Magyar Miatyánk. Énekel Randik Annelke, zongorán kísér dr. Papp Ákosné. 4) Ünnepi beszéd, elmondja Czegléd István nagyballói ref. lelkész. 5) a) Gabriel—Marie: La Circuante. b) Göttermann: Dal. Gordonkán elődja Heckmann Zoltán. zongorán Papp Ákosné. 6) Sájó Sándor: Magyarok jenni. Szavaija: Óráry Kató, a gimnázium VII. osztályának tanulója. 7) Sziót. Énekel a Lévai Dáldára vegyeskara. A Vitézi Szék Társadalmi Bizottsága az ünnepi estre a nagyrészt közönséget hazafias tisztelettel meghívja. Belépőjegyek: 1 pengő, 50 és 20 filléres árban az előadás előtti a helyszínen, elővételben pedig Nyitrai és Társa könyvkereskedésben váltható.

— **MA KEZDI MEG ADVENTI ELŐADÁSAIT A KAT. KÖR.** A keresztény világ a betlehemi csillag kigyulása előtt áll. Az ájtatos krisztusváro hangulat nagyon alkalmas arra a munkára, amely Krisztus Urunk földi országának az előkészítésében fáradozik. Ennek a magasztos cselekedetnek az érdekében a Lévai Katolikus Kör Kultur Szakosztálya az Iskolónkivüli Népművelési Bizottsággal karöltve adventi előadásokat rendez minden karácsony előtti vasárnapon este hat órai kezdettel. December elsőjén, a mai vasárnapon Kovács Sándor v. országgyűlési képviselő, püspöki tanácsos: Az Eryház Krisztus gondolata — és dr. Gressy János gyárigazgató: — Az Egyház a legigazabb jöttévé — címen. December 8. Mihály János a „Nemzeti Újság” munkatársa: A katolikus sajtóról az elő. December 15. Unhárik István endrefalvai (Nógrád m.) esztereplebános, Léva szülője: „A megmértétt köntös” címen tart előadást. December 22. Dr. Hóka Imre érseki tanácsos, a Katolikus Akció titkára: Az Egyház szentegéről beszél. Mindenki vegyen részt ebben a nem szórakozásban. Belépődíj nincs, tetőzesszerinti hozzájárulást szívesen veszünk költségeink fedezésére. Rendezőség.

— **ÁRVAEST.** A kisközmályi ref. árvaház lévai fiókja ma este hét órakor a ref. egyházközség tanácstermében az árvák közreműködésével árvaestet rendez. A műsoron egyfelvonásos színdarab, az árvák énekkara és szavaltati szerepelnek. Belépőtíj nincs, önkéntes adományokat az árvaház javára kér és hálával fogad a rendezőség.

— **MA NYILIK MEG A Női Mária Kongregáció rendezésében az Irgalmas Nővérek intézetében a mikulási és kerácsonyi jótékonyul baszár.** Mindenkit szeretettel vár a Rendezőség.

— **NÉVMAGYAROSÍTÁS.** Hrdina Erzsébet vármegyei tisztviselőné családi nevét belügyminiszteri engedéllyel Harányi-ra változtatta.

— **PÁLYÁZAT.** Vármegyei hivatalos lapjában pályázati hirdetésmény jelent meg a megüresedett három díjtalan közigazgatási gyakornoki állás betöltésére. A kérvények dec. 15-ig adhatók be.

— **FELHÍVÁS.** Felkérem a Lévai Torna Egylet mindazon jelenlegi és volt vezetőit és tagjait, akiknek kezelésében megörzött végett egyesületi tulajdonú képező tárgyak, vendégcsapatok emlékszámlái, serlegek, adminisztrációs srgédkönyvek, stb, vannak, hogy ezeket leltározás végett hozzám mielőbb eljuttatni szíveskedjenek. Halász László főtitkár.

— **LÉVA VÁROS KÖZKÖNYVTÁR TANÁCSA** november 27-én ülést tartott, amelyen részt vett dr. L. Hothly Brunó polgármester is Schubert Tódor m. kir. kormányfőtanácsos, a könyvtartanács elnöke kegyeletes szavakkal parentálta el a könyvtár elhunyt vezetőjét, Kriek Jánót és érdemeit a tanács jegyzőkönyvében örökítette meg. A könyvtartanács azután a könyvtár vezetőjévé Koperniczy Kornélt, a könyvtartanácsnak 15 év óta titkárt választotta meg, aki annak idején a könyvtárosi szaktanfolyamot kitüntetéssel végezte el.

— **A SZMKE ŐSZI CIKLUSÁNAK BEFEJZÉSE.** A SZMKE és az Iskolónkivüli Népművelési Bizottság szerdán fejezte be őszi előadásorozatát a közönség nagy érdeklődése mellett az új városháza nagytérben. Alakosa Ambrus gimnáziumi tanár élénk figyelem közepette fajtette az a bonnyolult lelki processzust, amely a vers megszületését megelőzi a költőnél s az avatlatlan olvasó számára érthetetlenül látszó modern költemények kifejezéseit világította meg íróik lelkivilágán keresztül. A nemcsak nagymértékben érdekes, de értekes előadás is a hallgatóság lelkes tapsokkal köszönte meg. Ezután a Bars hasábjairól is jól ismert Pál Imre olvasta fel több költeményét. A szociális levegőjű és borongós hangulatu szép költeményeknek megérdemelt sikerük volt, minden vers után felhangzott a zajos taps. Dr. Kiss István liciumi tanár Magyarország földrajzi egységéről tartott figyelmet lekötő előadást. B. számolt Magyarország geológiai kialakulásáról és a Kárpátok hegyvonulatainak területvédelmi jelentőségéről. Kihangulyozta, hogy a kárpátmecencei Magyarország területi egységét nemcsak a magyar, hanem a külföldi tudományos irodalomban is kiemeli. A szépen felépített népszerű tudományos előadást a közönség hálásan fogadta s melegen megtapsolta. Dr. Kiss István a Magyarország földrajzi egységéről előző előadásának második részét a téli ciklusban (amely január elején indul meg) adja elő.

— **REF. JÓTEKONYSÁGI EGYESÜLETEK KARACSONYI BAZÁRJA.** A lévai református nőegylet, leánykör és a kisközmályi árvaház lévai fiókja dec. 1—4-ig rendezik közös jótékonyági bazárjukat a ref. egyház tanácstermében. Karácsonyi ajándéknak alkalmas játékszerek, izlésees kézmunkák és a kisközmályi árvaházban készült háziipartermek nagy választékban és olcsó árban állanak a közönség rendelkezésére. A bazár megnyitása ma délelőtt 11 órakor lesz.

— **MIKULÁS BÁL.** Az Iparos Országok december 7-én szombaton este 9 órakor zárkórú táncmulatságot rendez. A zenét Petrovics-Berényi jazz tanczenekara és Csupri cigányzenekara szolgáltatja. Ajándék csomagküldés. A csomagokat Koráb és Orbán virágüzleteiben kérjük leadni. Belépőtíj — 60 fillér és vig. adó. Rendezőség.

— **EVANGÉLIZÁCIÓS NAPOK LÉVÁN.** A lévai ref. egyházközség a hívek és az egyház kebelében működő egyesületek, valamint a tanu ó ifjúság számára az adventi időszak kezdetén, dec. 1—4-ig evangélizációs napokat tart, melyek során Ecsegy Aladár tábítófelui lelkisajásztor dec. 2-án este 7 órakor, 3-án és 4-én este 6 órakor a ref. templomban nyilvános enangélizációs igehirdetést végez. December 4-én délelőtt 9 órakor tartják a körzeti konferenciájukat a lévaii diákbiakörök, lelkészek és tanítók.

— **A M. KIR. LÉVAI HONVÉD ÁLLOMÁSPARANCSNOKSÁG ÁTVÉTELE.** Sodró Sándor alezredes Erdélyből visszatért, a m. kir. lévai honvéd állomásparancsnokságot átvette. Az állomásparancsnokság elhelyezve az új laktanyában van. Felek fogadásra naponta — ünnepnap és vasárnap kivételével — d. e. 11—12-ig.

— **VERSENYTÁRGYALÁS.** Az ipolysági kir. törvények elnöke az 1941. költségvetési évre szükséges irodai és nyomdászerek szállítására versenytárgyalást hirdet. Az ajánlatokat dec. 18. deli 12 óráig kell személyesen vagy postán benyújtani. Az ajánlati minta, feltételek és az egyéb tudnivalók a törvényszéki bírói hivatal helyiségében megtekinthetők és díjtalanul megszerezhetők.

— **CSEKÉSZTÁBORI BESZÁMOLÓT** nyujtanak előkepekben a lévai gimnázista 136-os cserkeszek a Katolikus Körben december 7-én, szombaton, este 8 órakor. A Bars az elmúlt nyáron „Lévai fonyódi cserkesztáborból” címen bőven ismerette a csapat elős, jóslékért táborozását, amelyen dr. Boroska csapatparancsnok vezetésével 38 cserkesz vett részt. Ez a tábori beszámoló egyébként első nyilvános cserkeszünneplény is, tartalmaz trefás színdarab tábortűz körében. A cserkeszektől barátaik és pártolóit szívesen látja a vezetőség.

— **A LÉVAIRÓM KAT. EGYHÁZKÖZSÉG** képviselőtestülete november 28-án tartott közgyűléseán letárgyalta az egyházközség 1941. évi költségvetési előirányzatát. A költségvetés szükséglete 9124 pengő, minek fedezésére egyházközségi adót vet ki. Az adó nemet a vagyon és jövedelmi adót fizető tagoknál az eddigi nyolc százalékról hatra szállította le, a kisebb fizetésű tisztviselők adózását is megfelelően leszállította. Az adó-kivetést az adóhivatal bizottság fogja eszközölni. A költségvetést 15 napra közzétesse teszi ki, azután jóváhagyás végett felterjeszti az egyházi főhatósághoz. A közzételezést alatti az egyházközségi tagok észrevételeket tehetnek a költségvetésre.

— **LAKÁSOKAT KERESNEK ERDÉLYI MENEKÜLTÉKNEK.** A városnak valószínűleg 14 erdélyi menekült család elhelyezéséről kell gondoskodnia. A város 14, szoba-konyhás lakást keres, ahol a menekült családoknak otthont tudna nyujtani. Felkérjük a város községét, hogy akinek ilyen lakása van és azt ki akarja adni, a bérigények megjelölésével jelentse be a városháza 33-as számú szobájában.

— **ÉLEK SZMKE-MUNKA VÁRMEGYÉNKÉBEN.** A Bars-Honti szervezetekben igen élénk munka folyik. Közel negyven helyen élnek a SZMKE előadások. Vámoslányban Sinkó Ferenc szerkesztő és dr. Birkás Géza miniszteri titkár tartott előadást. Ugyanakkor Vrsenics Antallal az egyesületek közötti együttműködés igazgatásával és Péja Tibor titkárral megfogották az alakulóban lévő honfűzteszermalmi szervezetet. A múlt héten Zsitvygyarmat és Hvmagyarad közönség lakossága kérte a SZMKE szervezetek megalakítását. Ugyancsak folynak a nagykalmi szervezet előkészítő munkálatai.

— **MEGJELENT A SZEMKE MÁSODIK MUNKAFÜZETE.** A SZEMKE második munkafüzete megjelent a következő előadásokkal: Taubinger István: A magyar föld kincsei, Mezőgazdasági termeléseink új irányja. Külfekereskedelmi hivatal. Varga Imre: A mügyapju. Ezenkívül az állam végrehajtó szervei, Bitka: fertőző betegségek. A fog és mandula betegségei. A Számárhurut. A népies iskola kezdete. Fazekas Mihály Ludas Matyija. Csokonay Vitéz Mihály és Kölcsey Ferenc.

— **MEGJELENT A MAGYAR VASÁRNAP.** Ismét megjelent a SZMKE hivatalos lapja a Magyar Vasárnap. Szerkesztője Sinkó Ferenc, felelős szerkesztője Szombathy Viktor. A lapban gróf Révay István és Schubert Tódor fejtik ki a SZEMKE programját. Ezenkívül Taubinger István, Boóc Elek és Szombathy Viktor cikkei emelkednek ki Számos sikerült rovat teszi élénkké a kitűnően összeállított lapot. Egyes szám ára 20 fillér. A SZEMKE tagjai ingyen kapják. Megrendelhető Faja Tibor SZMKE titkárnál. Ugyancsak megjelent a SZEMKE Hangos Híradójának első kétszámú. Az összes szervezetekben nagy sikert aratott.

DR. LÁNYI TIBOR fogorvos rendelését Kossuth Lajos tér 13 alatt újból megkezdte. Rendel: d. u. 4—6-ig.

— HOGYAN KELL RENDET TEREMTENI A PIACON? Már több ízben szóvá tettük a hozzánk forduló háziasszonyok panaszára, hogy a lévai piacon a viszontelárusítók a kora reggeli órákban elkapkodják a háziasszonyok elől a baromfit, tojást, gyümölcsöt, stb. Sok kofa elébe megy a város szélére a falusi termelőnek s már ott összevásárolja a fogyasztók elől a termékeket. Vácott is hasonló volt a panasz, azért adták ki az alábbi rendeletet: „A 126.650—1932. B. M. sz. rendelet alapján tekintettel arra, hogy a fogyasztókönység érdekei kívánatosak teszik, elrendelem, hogy a viszontelárusítók

a vármegye területén tartandó összes vásáron és piacokon csak a vásár, illetve a piac megkezdésétől számított 2 óra múlva vásárolhatnak viszonteladás céljára élelmiszereket. A viszonteladók a vásár megkezdésétől számított 2 órán belül élelmiszereket csak egy napi szükségletüknek megfelelő mértékben vásárolhatnak. Figyelmeztetem a viszonteladókat, hogy a fenti rendelkezést pontosan tartásuk be, mert aki a rendelkezésnek nem tesz eleget, az kihágási cselekményt követ el és az ellen a legszigorúbb kihágási eljárást fogom megindítani. Vác, 1940 november 11. Polgármester megbízásából: Dr. Csele Vil-

mos tanácsnok.” — Eszerint a viszontelárusító csak egy libát, vagy egypár kacstát s 1—2 tojást vagy 1 kiló almát vásárolhat naponta. Itt jegyezzük meg, hogy Léva városa vásárbiztosai tisztséget kreált, a vásárbiztos ellenőrzi a piacot és a piaci árak az Özmántéri hirdető tablán kivannak függesztve. A vásárló közönség vásárlás előtt tanulmányozza át a kifüggesztett árakat, mert bírói ítélet szerint árdrágitást követ el nem csak az a személy, aki a megengedettnél többet kér, hanem a vásárló is, ha a kért magasabb árat megadja.

— A LÉVA ÉS VIDÉKE HITELESZÖVETKEZET újból felhívja a szlovákiai hitelszövetkezetek magyarországi betéteseinek a egyéb hitelzőknek figyelmét, azokat is, akik eddig csupán statisztikai összehírás végett is jelentkeztek, hogy követeléseik adatainak összegyűjtése céljából a miniszterium 6480/1940. M. E. számú rendelete értelmében, mint a visszacsatolás előtt Léváról Szlovákiába áttelepített szlovákiai hitelszövetkezetek, többek között a Földműves Kölcsező Pénztárca (Rolnická Pokladnica) hitelzői fennálló követeléseiket az intézet illetékesében a bejelentéshez szükséges nyomatványok kitöltése mellett vagy személyesen, vagy posta úton, de mindkét esetben a követelést igazoló okmányok és esetleges egyéb iratok bemutatása mellett, amelyek a bemutatónak láttatkozva és elismervény mellett visszacsatolást, 30 napon belül, de legkésőbb 1940 december 31-ig feltüntetli és esetleg újból is jelentse be, mert ellenkező esetben, ha az Országos Központi Hitelszövetkezetnek ezen követelések tervezett kicserelésére vonatkozó eljárás eredménye is vezetne, hitelszövetkezetünk még üzemeltetésének fennforgása esetén sem lesz felelős oly követelésekért, melyekre vonatkozólag bejelentés 1940 december 31-ig nem történt.

Ami azt megtehet, ne halassa holnapra, mert december 5-én van a m. kir. Államországi huzása, s ha elfelejté megvárni a sorsjegyet, úgy azon nem vehet részt, pedig a főnyeremény 40.000 ar. pengő.

Adakozzunk „Erdélyért”!

Eddig befolyt - - - 787.07 P
Tóth Jónás garamdamási bíró 100.—
Összesen: 887.07 P

Anyakönyvi hivatal bejegyzése.

SZÜLETÉSEK. Tokár Sándor Skadra Borbála leánya Valéria — Hrdina István Stukovszky Veronika leánya Erzsébet — Csenger Ferencz Hribik Anna fia Sándor — Fábán József Böhmecz Ilona leánya Szusanna — Skolnik László Szenezi Mária fia László — Tóth Kálmán Kurucz Rozália leánya Gabriella Éva — Záhorsky István Frcka Mária leánya Ilona Mária — András János Huber Anna leánya Margit — Bába Jenő Mezey Erzsébet leánya Ildikó Gizella Klára Mária — Vikulec Ilona Lajos István.

HÁZASSÁGOK: Gajdosik Jenő r. kat. Bungyi Erzsébet r. kat. — Zsák Lajos r. kat. Grausz Erzsébet r. kat.

HALÁLOZÁSOK: Hrusovszky Kálmán 19 éves — Virág György 47 éves — Özv. Kleibel Jánosné sz. Félix Karolina 83 éves — Tokár Valéria 7 napos — Vicze András 70 éves — Adam Andrásné sz. Ruplik Erzsébet 24 éves — Szabó Lajos 52 éves.

Gyümölcsfavédelem.

A gyümölcsstermelő gazdának most talán nincs aktuálisabb gondja, mint az, hogy a szokásos őszi permerezést hogyan is végezze el, amikor kékkövet, rézgálicot sehol sem kap! Erre a kérdésre adunk feleletet a mézskénlé permerezőanyag leírásával. Ez a szer pótolja a közismert rézgálicot, s mivel szintén házilag elkészíthető, olcsó is, mint amaz.

A mézskénlé a gyümölcsösben az esztendő bármelyik szakában, bármely hónapban használható permerező anyag. Mint ahogy a neve is mutatja, mézből, kénporból és vízből áll, s főzéssel készítjük. Főzése télen és nyáron egyformán történik, s a főzéssel az ugynevezett törzsoldatot kapjuk.

Tegyük fel, hogy 20 liter mézskénlé-törzsoldatot akarunk készíteni. Ebben az esetben szükségünk van egy kb. 25—30 literes vagy zománczott edényre. Ebben az edényben megolunk 1 rész: 2 kg égetett kszet, majd 2 rész: 4 kg kénport öntünk lassú sugárban, állandó kavarással mellett az oltott mézbe. Az így nyert sárga, pépszerű anyagot annyi vízzel öntjük fel, hogy a méz megoltásához, majd a kénpor hozzákeveréséhez felhasznált vízzel együtt összesen 10 rész: 20 liter folyadékunk legyen a 25—30 literes edényünkben. A kavarást előzőleg tüzre tesszük, s a folyadékot forrásba hozzuk. A kavarást megjelöljük, hogy az oldat kezdetben milyen magas volt, s később forrás közben az elpárolgott vizet a jel magasságáig újra és újra pótoljuk. Amikor az oldat forrásba jön, ettől a perctől kezdve a tüzet lassúbbá fogjuk, hogy az anyag ki ne fusson, s az órát is megnezzük. A tüzelet úgy kell szabályozni, hogy az oldat a forrás perctől számíva egy óráig állandó forrásban legyen. A kavarást viszont a tűz alágújításától a tűz eloltásáig állandóan folytatunk kell. A kaváló ember, vagy gyerek vigyázzon, hogy az oldat gőzét huzamosan be ne lehelle, mert az mérges, s bőrre ne fröccsenjen, mert mar. Az így elkészült oldat forrás alatt habzó, áttetsző vörösbarna-színű folyadék lesz. Ez az ugynevezett törzsoldat, ami viszont ilyen állapotban olyan erős, hogy permerezésre még nem alkalmas. Ezt vízzel hígítanunk kell. S hogy mennyi vízzel hígítsunk, a következőképpen állapíthatjuk meg.

Veszünk egy, a szőlőgazdák által a bor fokolásánál jól ismert, s „maligán”-hoz hasonló fokmérőt. Ezt a fokmérőt „Bómé” (Baumée) fokmérőnek nevezzük. A törzsoldatból egy kb. 30 cm. magas edénybe mintát veszünk s kihűlt állapotban fokmérőnkkel lassan az oldatba, törzsoldatba engedjük. A fokmérő lesüllyed az oldatban egy bizonyos fokig, ahol a fokot számokban leolvassuk, s ez adja a törzsoldat erősségét. Egy táblázat segítségével megállapíthatjuk, hogy a törzsoldat egy literéhez mennyi vizet kell adni (télien vagy nyáron), hogy az így nyert híg oldattal most már permerezhesünk is gyümölcsfainkat. Így pl.

Ha a törzsoldat	18°-os,	télien 3 liter,	nyáron 34 liter vizet
" " "	20°-os,	" 3 1/2 liter,	" 39 1/2 liter "
" " "	22°-os,	" 4 1/4 liter,	" 45 1/2 liter "
" " "	24°-os,	" 5 liter,	" 52 liter "
" " "	26°-os,	" 5 1/2 liter,	" 59 liter "
" " "	28°-os,	" 6 1/2 liter,	" 65 1/2 liter "

kell törzsoldatunk egy-egy literéhez hozzáadunk, hogy aztán nyugodtan permerezhesünk.

Egyéb tudnivalók: a mézskénlében lévő kén és vegyületei a vörösrézlel érintkezve kémiai bomlást szenvednek. Ezért a rézüstöt, ha abban főzünk, vagy a rézpermerező gépet, ha azzal permerezünk, kiesz, kilyukasztja. A mézskénlé arzéntartalmu szerekkel keverhető, de rézgáliccal és zöld porokkal nem keverhető.

A Bars rádió-műsora

Állandó műsorszámok hétköznapokon

Budapest I. műsora :

6.45 Torna, hírek, hanglemek — 10 Hírek — 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat — 12 Harangszó, Himnusz, időjárásjelentés — 12.40 Hírek — 13.20 Időjelzés — 14.30 Hírek — 14.45 Műsorismertetés — 15. Arfolyambírek, piaci árak — 16.45 Időjelzés, hírek — 17 Szlovák és ruszinnyelvű hírek — 19 Hírek magyarul, románul — 20.40 Napi összefoglaló hírek

Vasárnap

BUDAPEST. 8 Ébresztő, hanglemek 8.45 Hírek 9 Görög kat. istentisztelet 10 Egyházi ének és szentbeszéd 11.15 Evang. istentisztelet 12.20 Magyar nóták 13 Rádiókronika 14 Hanglemek 15 Magyar — olasz labarugó mérkőzés közb. 15.50 Földművelésügyi előadás 16.20 Hanglemek 16.05 Pályaválasztás és jólét, előadás 17.15 Honvédműsor 18 Melles Béla zenekara 19 Hírek 19.20 Tánccseleked 19.40 „Az első hó” tarka est 21.40 Hírek

Hétfő

BUDAPEST. 12.10 Korány Aladár cigányzenekara 13.30 Szalonzene 15.20 Tánccseleked 16.15 Diákféra 17.1E Raffay Erzi énekel 17.40 Németség Hollandiában, felolvasás 18.05 Mindenből egy keveset 19.20 Operaház zenekara

Kedd

BUDAPEST. 10.45 Divattudósítás 12.10 Balaljakazenekar 13.30 Honvéd-zenekar 15.20 Suki Tóni cigányzenekara 16.10 Gyermekdelúrán 17.15 Beszkártyzenekar 18.15 Magyar hétköznapok, hangképek 18.40 Veress Károly és fia cigányzenekara 19.40 Cseveges 20.05 Set Svanholm énekel

Szerda

BUDAPEST 12.10 Rendőrzenekar 13.30 Lengyel Károly magyar nótákat énekel 15.20 Hanglemek 16.10 Híres kereskedők, előadás 17.15 Szalonzene 18.10 Versek 18.45 Hanglemek 19.20 Operettnyitányok és keringők

Csütörtök

BUDAPEST. 12.10 Szalonzene 13.30 Postászenekar 15.20 Allami Sorsjáték főnyereményének huzása közb. 16.15 Ruszin hallgatónok 17.15 Bura Sándor cigányzenekara 18.40 Földművelésügyi előadás 18.40 „Eszaki szerelem” előadást 20.20 Kormányzó ur köszöntése népnappal alkalmából.

Péntek

BUDAPEST 7 Miklós-napi zenés ebresztő 12.10 Ifjúsági Enekkarok 12.55 Művészletek 13.30 Zene 15.20 Honvédzenekar 16.10 Mikulás mese 17.15 Háromy Imre magyar nótákat énekel, kísér Pertis Jenő cigányzenekara 18.10 Szalonzene 19.20 A Kormányzó nevnapi üdvözlése 19.45 Hangképek

Szombat

BUDAPEST. 12.55 M. Bányóczy Erzsébet heggedül 13.30 Kölcsey emlékkiállítás megnyitása 13.50 Hanglemek 15.20 Szalonzene 16.10 Ifjúsági rádió 17.15 Nagykarácsony éccakája, népszokások és népe-enekek 17.50 Innen-onnan, hangképek 18.20 Sári Elemér cigányzenekara 19.20 Szalonzene. Közben 19.55 Külügyi negyedóra

A lévai határban 4 darab szántóföld együttesen 5 magyar holdnyi kiterjedésben haszonbérbeadó. Steiner ügyvéd.

952

A Keresztény Munkás Egylet

1940. évi december hó 7-én, szombaton este 8 órai kezdettel saját helyiségében (Barsi u. 15.),

disznótóros vacsorát rendez.

**ÓRIÁSI
TELJESÍTMÉNYEL**

Most indul az új
TELEFUNKEN
VILÁGVEVŐ LUXUS SZUPER

KIVÁNSÁGRA: NYOMÓGOMB AUTOMATÁVAL

**Különös teljesítmények
elismerése**

(K. K.) A német szociálpolitika különös gondot fordít arra, hogy azokat a munkásokat akik különleges teljesítményeket és ügyességeket képesek felmutatni, kiképeztek és azoknak talentumát fejlesszék. Ezen célból sok ezer szakképző iskola-t és tanfolyamot létesített a Német Munkaerővonalon. Ma azt állíthatjuk, hogy minden német állampolgár abban a szakmában képezhető ki magát, költség nélkül, amely szakma iránt különös fogékonyságot és hajlamot érez. Így a múlt évi birodalmi teljesítmény versenyen olyan munkások is győztesek lettek, akik nem voltak szakmunkások, de ezeknek teljesítményeit annyira tekintetbe vették, hogy ezeket a munkásokat kiképezték szakmájukban, úgy hogy most mesterek is lehetnek. E tekintetben mind újabb utakat követ a német szociálpolitika és az ugynevezett „Langemarck-Studium” egyike azon intézményeknek, amelyek keresztül a kiváló munkás még az egyetemre is járhat, hogy egyetemi tanulmányokat végezhesen. A gyakorlatban Németországban pénz nélkül is lehet karriert csinálni. Talentum és szorgalom a két tényező, amellyel rendelkezni kell és éppen ezért sokan előrejuthatnak jobb állásokba, ha megérdemlik.

Igen érdekes például az a módszer, amelyet a Dortmund-Hörder Hüttenverein, alkalmaz; eddig mint sok egyéb vállalatban bizonyítványt állított ki az ügyes és szorgalmas munkásoknak különleges teljesítményeik elismerése céljából. Most erre a célra egy külön teljesítménykönyvecskét vezettek be. Ezeket a könyveket elsősorban azok kapják, akik már elismerésekkel bírnak, azaz, akik szakmájukban a munkaterületen különleges teljesítményeket végeztek az átlagoson felül. Például egy munkásnak sikerült valamilyen munkamódszert saját találmányával vagy mondjuk saját elgondolása alapján megjavítani, úgy ezt azonnal bevezetik a könyvecskébe, vagy egy másiknak jó gondolatla támadt az üzemi balesetek elleni védelem tökéletesítésére.

De ez a könyvecske nemcsak megtisztelés számába megy, hanem ezentúl egy csoom szociális előnynek forrása. Eltekintve attól, hogy egy ilyen teljesítménykönyvecskének tulajdonosa bármikor, ha állását vagy munkahelyét változtatja, felmutathatja azt rendes bizonyítványán kívül, ami már is előny; fentnevezett vállalat minden egyes bejegyzésért 30 márka jutalmat folyósít az illető munkásnak. Azonkívül minden ilyen könyvecskével rendelkező munkás karácsonykor dupla gratifikációt kap, vagy egyes esetekben 3 napos fizetett szabadságot számitanak hozzá a rendes fizetett szabadsághoz stb.

Es a módszer eddig nagyszerűen bevált és nagyobb teljesítményekre buzdítja a munkásokat és alkalmazottakat.

— SZMKE EST NAGYKÁLÁN. A lévai SZMKE írók dac. 1-én N gykálán a Dorrákovic vendéglőben szerzői estet rendeznek vasárnap d. u. 6 órai kázzettel. As est iránt messze környéken nagy az érdeklődés.

— BORBEHOZATALT KÉRNEK A VENDEGLŐSÖK. Az idei gyenge szőlő, illetve borteremérs való tekintettel a vendéglősök és szállodások mozgalmat indítottak, hogy a borhiányon esetleg kisebb importtal enyhítsenek. Ez irányban kedvező tárgyalások vannak folyamatban a Külkereskedelmi Hivatal utján O aorszországgal. Oaszországnak igen jó a borteremés, úgy hogy a behozatalnak nem lenne akadály. A behozatalnál mutatkozó hasznót a szőlőtermelő gazdák kapnák rövidlejáratu termelési hitel formájában, úgy hogy a szőlőtermelésre sem hatna hátrányosan a tervezett behozatal.

— DECEMBER KÖZEPÉN LÉP ÉLETBE A TÉLI MENETREND. Az eddigi szokások szerint a vasutak téli menetrendjének október első felében kellett volna életbelépni, ez azonban nem történt meg és a MÁV sem tájékoztatta a közönséget arról, hogy mikorra tervezi a téli közlekedési rend életbelépését. A téli menetrend életbelépése most azért késik, mert Erdély egy részének visszatérése után a visszakapott területeken nagyarányu vasutépítési munkálatok indultak meg, hogy a legtovábbi vidéket is bekapcsolhassák az az anyaország vasuti forgalmába, viszont a románok az egész gördülő vasuti anyagot magukkal vitték. A vasutépítésekkel ez év december közepére teljesen elkészülnek és a MÁV akkorra tervezi a téli menetrend életbelépését.

— TALÁLTAK egy esernyőt és kulcskötéget; tulajdonosaik a rendőrségen átvethetik.

Léva megyei város polgármestere.

12.184—1940 — Dr Voj szám.

Tárgy: A volt csehszlovák u. u. felsőbb szolgálatban állott magán alkalmazottak összeírása.

Hirdetmény.

A m. kir. Belügyminiszter Ur 186818/1940. XI. számú körrendelete alapján felhivom mind-annak volt csehszlovák ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági, vagy szabadfoglalkozásban felsőbb szolgálatban állott magán alkalmazottakat kik az ország területén laknak ugyan, de a magyar biztosító intézeteknél vezetett nyilvántartásban nem szerepelnek, hogy az Országos Társadalom Biztosító Intézet lévai kerületi pénztáránál saját érdekében, jogvesztés elkerülése végett személyesen, vagy írásban jelentsék be: 1) családi és utónévüket, 2) Születési helyét, év, hó és napját, 3) jelenlegi pontos lakcímüket, 4) mióta laknak Magyarországon területén, 5) az 1940. január hó 1. napján hol volt az állandó tartózkodási helyük, 6) a volt csehszlovák általános nyugdíjintézet melyik intézeténél (pozsonyi, prágai, vagy brünni) vagy melyik póttintézetnél volt biztosítva, 7) tagsági számukat, 8) a nyugdíjbiztosítási kötelezettség alá eső alkalmazásai-katidó rendben felsorolva a munkaadóknak (az üzem helyének és jellegének) és alkalmazási viszonyuk megjelölésével. 9) a volt csehszlovák területeknek Magyarországhoz csatolása után üzött foglalkozásukat, 10) a területviszacsatolás után mely magyar biztosító intézet (munkaadó) gondoskodik, öregségi, rokkantsági, özvegyességi és árvasági esetre szóló biztosításokról (nyugellátásokról). 11) a volt csehszlovák jogszabályok alapján esetleg folytatott önkéntes biztosításukat (jogaik elismerési díj fizetésével való fenntartását) és annak időtartamát. A bejelentés határideje 1940. december hó 10.

Léva, 1940. november 28.

Dr. LEHOTZKY BRUNÓ
polgármester.

PÉNZ

áll a házhoz, ha idejében
beszerzi államsorsjegyét!
A pénzzel együtt nyugalom
és boldogság költözik otthonába.

A. M. Kir. Államsorsjáték

40.000.— ar. P-ös

főnyeremények,

összesen 19.600 kisebb-nagyobb nyeremény

huzása

december 5-én.

Égész sorsjegy 3.— P. Fel 1.50 P.

315—1—1940. ikt. szám.

**Verseny tárgyalási
hirdetmény.**

(KIVONAT.)

Lévai m. kir. állami kórház az 1941. évre szükséges gyógyáru, szérum, röntgenvizsgálathoz szükséges anyagot, és készterek szállítására nyilvános versenytárgyalást hirdet. Az ajánlatokat 1940. évi december hó 18. napján délelőtt 9 óraig kell a kórház gazdasági hivatalában (Léva, Antal Gyula utca 1. sz. alatt) benyújtani.

Részletes versenytárgyalási hirdetmény, versenytárgyalási feltételek, valamint az ajánlathoz szükséges összes nyomtatványok a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamaránál, az Ipartestületek Országos Központjánál és a lévai Általános Ipartestületnél megtekinthetők, illetve a lévai m. kir. állami kórház gazdasági hivatalában hétköznap 8—14 óra között díjmentesen beszerezhetők.

Léva, 1940. évi november hó 18. án.

KÖRHÁZIGAZGATÓSÁG.

Eladó egy nagy Meteorkályha, egy olaj tengelyes batár és egy club garnitúra, Mártonffy ucca 22. 980

Különbejáratu butorozott utcai szoba azonnal kiadó Koháry utca 12. sz. alatt.

Elveszett egy ezüst cigaretatárca a megtalálójára sziveskedjék a Bars kiadóhivatalba leadni. 981

minden óraszaküzletben kaphatók.

12362—1940 szám.

Tárgy: Házadóbevallási iverk.

Hirdetmény.

Tudomására adom a városi adófizetőknek, hogy az 1941 évi házadókitetéshez szükséges házbevallási iverk a városi Adóhivatalnál (földszint 22. sz. ajtó) 6 fillér befizetése ellenében kaphatók.

A házbevallási iverket kitöltve bírság terhe alatt legkésőbb december hó 8-ig a városi adóhivatalhoz kell benyújtani.

Léva, 1940. november 28-án.

VOJTÁS
polgármester h.

Kiadó szoba, konyha, speiz, veranda.
Vitéz u. 15. 957

Ház, lakás, üzlethelyiséggel együtt Bati lakás, utca 4. alatt azonnal bérebeadó. Érdeklődni lehet dr. Mocsy Ába ügyvédnél, Léván. 641

Autósok, figyellem! Jegy nélkül kapható MOTOLITH nyersfaszesz — benzinpótló — Bernáth és Nyersvesi cégnél, Léva, Bati utca 11. Telefon 26. 779

Élő dunai halak, — különböző fajtájuk Moravcsik-cégnél állandóan kaphatók Léván, Horthy Miklós-ut 77. szám alatt 876

Erdélybe szakadt felvidéki asszony viselt télikabátért esedezik. Cim a kiadóban.

Tanuló leány polgári iskolai végzettséggel felvétetik Pollák Adolf cégnél. 968

Háziöléseket vállal teljes garancia mellett Szabó Ferenc hentes és mészáros, Léva, Rákóczy utca 16. 969

Eladó fél ház Antal Gyula u. 4. sz. alatt. Érdeklődni lehet ugyanott d. u. 3—4 óra között. 970

Kevesethasznált női Singer varrogép eladó Léva, Horthy Miklós-ut 33. 971

Kiadó szoba, konyhas lakás Szt. László utca 22. 973

Öskeresztény urinő, nyelvismerttel, irodai gyakorlatl, jól varrni és főzni tudó, elhelyezkedne üzletbe vagy más bizalmi állást vállalna. Szives megkereséseket „Megbízható“ jelígre a kiadóba kérem. 975

Fűszerüzlet forgalmas helyen, részben berendezéssel, elköltözés miatt bérebeadó, Felszabadulás u. 45

Eladó 2 drb 11 hónapos és 5 drb 4 hónapos törzkönyvezett német tenyészkan, Kurcz János, Magyarországyén 11. 977

Jó házikosztra két kosztost felveszek, Zrínyi u. 12. (Mángorló köz.) 979

Tisztelettel értesitem a mélyen tisztelt vásárló közönséget, hogy

kárpitos műhelyemet

Honvéd utcából a Kossuth Lajos-tér 13. alá (Józsefcsek-ház) helyeztem át.

Recamierek, fotelok, diványok, sezlónok, gyermekágyak, vendégágyak, matracok, vászonredőnyök és egyéb kárpitos árúk állandóan raktáron.

Szalonok 38.— P-től.

Átdolgozások, javítások szakszerű késétése. További szives pártfogást kér:

Petrovics Géza.*CSEPEL varrogép,**részletfizetésre is kapható.**Vadászati és halászlászi**cikkek, fegyvergyári vadász**és céllövő fegyverek.***LŐPOR és robbantószer áruda!****KERÉKPÁROK, gumik és alkat-****részek! - Gramofon LEMEZEK***legújabb felvételek!***BAROSKA**

Léva, Horthy Miklós-ut 43. szám.

TELEFON: 130.

Szakszerű javítóműhely.

Fűszerkereskedők!**Szövetkezetek!**

Szerezzék be

cukorszükségletüket**KERN TESTVÉREK****cukornagykereskedésében, - Léván.**

Cégünk

a lévai körzetbe,

(Léva m. város, lévai járás és a verebélyi járás) cukorelosztó nagykereskedőül jelöltetett ki.

Alapított 1881.

Telefon sz. 8.

VÁROSI MOZGÓFÉNYKÉPSZÍNHÁZ

Dec. 1-én, vasárnap d. u. 2—4 óraker

Dec. 1-én, vasárnap este 1 $\frac{1}{4}$ 7 és 1 $\frac{1}{2}$ 9 ó.

NAGY MAGYAR FILM!

LEÁNYVÁRI BOSZORKÁNY

Főszerepben a magyar filmszínészek legkiválóbbjai. — HIRADÓ!

Dec. 2-án, hétfőn este 1 $\frac{1}{4}$ 7 és 1 $\frac{1}{2}$ 9-kerDec. 3-án, kedden este 1 $\frac{1}{4}$ 7 és 1 $\frac{1}{2}$ 9 ker

Egy amerikai filmsztár gyorsházaságának története

ÁLARCOS**ANGYAL**

„FOX“ HIRADÓ

Főszereplők:

Ginger Rogers

George Brent

Dec. 4-én, szerdán este 1 $\frac{1}{4}$ 7 és 1 $\frac{1}{2}$ 9 ó.Dec. 5-én, csütört. este 1 $\frac{1}{4}$ 7 és 1 $\frac{1}{2}$ 9 ó.

Szerelem, vágy, munka, élet és boldogság a tárgya ennek példátlan sikerű, pazar rendezésű filmnek!

MESEBELI HERCEG

Eredeti felvételek: Vence, Firenze, Nápoly és Capri-ból. Főszereplők: Lilian Harwey, Vittorio de Sica, Otto Tressler és Fritz Odemár

Dec. 6-, 7- és 8-án. Pénteken és szombaton este negyed 7 és fél 9 óraker, vasárnap délután 2 és 4 óraker, este negyed 7 és fél 9 óraker

PÁRBAJ SEMMIÉRT

Két magyar ur derűs családi békéje váratlanul szétrobban egy kutyus miatt. Főszerepben: Berky Lili, Csontos Gyula, Somlay Artur, Vaszary Piri, Bob urfi. - Híradó.

Kísérje figyelemmel műsorunkat.

Léva és Vidéke Hitelszövetkezet

mint az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet tagja

ELFOGAD: BETÉTEKET takarékbetétként és folyószámlára

FOLYÓSIT: KÖLCSÖNÖKET tagok részére

LEBONYOLIT: a bankszakmába vágó minden ügyletet.

Értesítés!

Mély tisztelettel értesitem Léva város és vidéke nagybecsű közönségét, hogy a lévai Városi Vigadóban lévő

kávéház, étterem és szálloda

vezetését átvettem. Minden igyekezettel azon leszek, hogy a nagyérdemű közönség igényeinek megfelelően s minden kívánalmat kielégítően vezesselem üzletemet. Jó konyhával, kitűnő italokkal és előzékeny kiszolgálással igyekezni fogok tisztelt vendégeim bizalmát megnyerni.

Kérem a nagyérdemű közönség szives nagybecsű támogatását — mély tisztelettel:

Pock Mátyás

vendéglős.